

بررسی انواع اختلال ادرار ایجاد شده در آسیبهای مغزی و نخاعی و نحوه احراز آن

دکتر محبوبه مقاره زاده اصفهانی

متخصص پزشکی قانونی- اداره کل پزشکی قانونی استان اصفهان

دکتر لیلا گیاه چین

متخصص پزشکی قانونی- اداره کل پزشکی قانونی استان اصفهان

دکتر فردین مردانی (نویسنده پاسخگو)

متخصص پزشکی قانونی- اداره کل پزشکی قانونی استان اصفهان

دکتر محمد اریسیان

متخصص پزشکی قانونی- اداره کل پزشکی قانونی استان اصفهان

دکتر فرزانه مهدیزاده

متخصص پزشکی قانونی- اداره کل پزشکی قانونی استان قم

چکیده

زمینه و هدف: صدمات نخاعی بدنبال تروماها نظیر تصادف، نزاع و حادثه کار و..... گاهی منجر به اختلال کنترل ادرار می‌گردد. با توجه به اینکه اختلالات کنترل ادرار منجر به ناتوانی قابل توجه شده و در قوانین ایران اغلب دارای خسارت مالی (دیه یا ارش) بالایی نیز هستند و از طرفی در قانون مجازات اسلامی تنها به ذکر واژه بی اختیاری ادرار یا واژه های کلی و مبهم نظیر آن بسنده شده که در بر گیرنده شدت و نوع آسیب یا اختلال ایجاد شده نمیباشد به نظر میرسد آگاهی از آناتومی و فیزیولوژی مسیر عصبی کنترل ادراری و صدمات آن و نحوه احراز و تشخیص این صدمات جهت تعیین ارش ودیه متعلقه حائز اهمیت است.

مواد و روش ها: در این پژوهش با بکارگیری کتب مرجع نورولوژی و ارولوژی و همچنین موتور جستجوی Google scholar ضمن اشاره به آناتومی و فیزیولوژی کنترل ادرار و انواع اختلالات آن در ضایعات مغزی و نخاعی سعی گردیده گوناگونی این اختلالات و لزوم بازنگری در روش های ارزیابی و تعیین خسارت مورد تاکید قرار گیرد.

یافته ها: اختلالات کنترل ادرار بدنبال آسیب های مغزی و/یا نخاعی سه دسته هستند: ۱- **مثانه نوروپاتیک اسپاستیک** که از آسیب عصبی نسبی یا گسترده در بالاتر از کونوس مدولاریس (T12) ناشی می شود. ۲- **اختلال عملکرد عصبی - عضلانی با اسپاسم خفیف بدنبال** ضایعات ناکامل کورتکس مغز. ۳- **مثانه شل (آتونیک) بدنبال** آسیب مستقیم به عصب دهی محیط مثانه یا قطعات S2-S4 قسمت ساکرال نخاع.

نتیجه گیری: اختلالات کنترل ادرار گروه ناهمگونی از آسیب های عصبی هستند که تشخیص نوع و علت ایجاد و ارتباط با تروما و تعیین خسارت آنها در بسیاری از موارد چالش برانگیز است و نمی توان تنها با تکیه بر مواد قانونی موجود به صورت

علمی و دقیق در باره آنها اظهار نظر نمود و بازنگری و تحول در روش احراز و تعیین خسارت در این ضایعات ضروری به نظر
میرسد.

واژگان کلیدی: ممانه نوروژنیک، صدمات نخاعی، کنترل ادرار